

הלכות שבת סימן שלד

ביאורים ומוספים

[משנ"ב ס"ק יג]

ואף-על-גב לא מקלע לדין יום-הספורים וְשַׁבַּת סְמוּכִים
לְהַדְרִיחַ.⁽¹⁷⁾

[משנ"ב ס"ק יח]

וחזון וְלִבְשִׁי.⁽²¹⁾

(21) ולבוש כמה מלבושים זה על זה באופן שאין דרך בני אדם
ללבושם, כדי להצילם מהדליקה, כתב הערוך השלחן (סי' שא
ס"ח) שמותר, שהרי ללבושם באופן הרגיל מותר גם בלא
הדליקה, כמבואר בשו"ע שם (ס"ח). אמנם העיר על כך הגרש"ז
אויזנברך (שש"כ פי"ח הע' לב), שמהמג"א (באן ס"ק טו) ומהגר"א
(סי' שא ס"ח) משמע שלא התירו בהצלה מהדליקה ללבוש
מלבושים באופן שונה מהרגיל [ומ"מ צריכה המשנה (שבת
קכ, א) להשמיטנו שמותר ללבוש כל מה שיכול ללבוש, שלא
נטעה לומר שבהצלה מדליקה החמירו בזה, כשם שבאובלין
ומשקן החמירו ולא התירו להציל אלא מזק ג' סעודות].

[משנ"ב ס"ק כא]

ומה שכתב ואם רוצים.⁽²²⁾

(22) ולענין הצלה מדליקה, דעת הגר"י קרליץ (חוט שני ח"ב פל"ה
ס"ק ה) שאין בזה איסור קנין בשבת, משום שאינו מתעסק
במעשה קנין אלא נוטל את החפץ, וממילא זוכה בו לעצמו.

[משנ"ב ס"ק נג]

מפני שיוצאים שלא מרצונם הפקידות.⁽²³⁾

(23) ואם המציל עני ובעל הבית עשיר, דעת הגר"י קרליץ (חוט
שני ח"ב פל"ה ס"ק ה) שאף לפני משורת הדין אין העני צריך
להחזיר לו את מה שהציל, וטעם הדבר, שהמציל מהדליקה אינו
מחזיר לבעל הבית את מה שהציל [אף אם נוטל שכר על הצלתו]
אלא לפני משורת הדין, ומאחר שלבני הזוכה באבידה לאחר
יאוש [כנ"ל בעיר שרובה גוים], מבואר ברמ"א (ח"מ סי' רנט ס"ה)
שאם המוצא הוא עני ובעל האבידה עשיר, אף לפני משורת
הדין אין המוצא צריך להחזירה לישראל שנותן בה סימן, אם כן
הוא הדין לענין דליקה.

[משנ"ב ס"ק נד]

דמקרא לאו אדעתא דשכר-פעלה נחתי, ומהפקרא קנא.⁽²⁴⁾

(24) טעם אחר כתב השו"ע הרב (ס"ז), שמאחר שהציל מן ההפקר
נמצא שהכל של המציל, אלא שהוא מוהל לבעל הבית על
המותר על כדי שברו, אבל עד כדי שכר אינו מוהל לו, ואינו
נחשב שכר שבת.

[ביה"ל ד"ה מלין]

דכלי-שתיה יכול להציל לצורך פל היום.⁽²⁵⁾

(25) וכמבואר בשו"ע לעיל (סי' שכג ס"ו) לגבי הדחת כלים,
שהדחת כלי שתיה מותרת בכל השבת, לפי שכל היום ראוי
לשתיה.

[משנ"ב ס"ק יד]

בשבת לא רצו להחזיר מהאי טעמא למוצאי יום-הספורים,
דמקרא.⁽¹⁸⁾

(18) ואם יום הכיפורים חל בשבת, דעת הגר"י קרליץ (חוט שני
ח"ב פל"ה ס"ק ג אות י) שמותר להציל לצורך מוצאי יום
הכיפורים, שדוקא בשבת שקודם יוה"כ לא התירו להציל למוצאי
יוה"כ, שכיון שיש יום המפסיק, החמירו מפני כבוד השבת.

[משנ"ב ס"ק טו]

דלא חלקי תבמים בְּשַׁעֲוֹר שְׁלֹשׁ קְעֻדוֹת.⁽¹⁹⁾

(19) ובענין זה כתב לעיל (סי' יג) שאף המתענה בשבת תענית
חלום רשאי להציל מזון ג' סעודות, משום שלא חילקו חז"ל
בדבר.

[משנ"ב ס"ק טז]

ולהוציאם בבת-אחת אסור ג'ין שהם גלים מחלקים.⁽²⁰⁾

(20) ואף אם הכלים היו מונחים כך בתוך הטלית עוד לפני שפרצה
הדליקה, כתב החזו"א (או"ח סי' ס סוף ס"ק א) שאסור להוציאם.
ובגדר האיסור להציל על ידי כלים קטנים שבתוך כלי גדול,
הקשה הגרש"ז אויזנברך (שש"כ פמ"א הע' כז) מדוע שונה דינם
מככרות שבתוך סל שמותר להצילן [כמבואר במשנה (שבת
קכ, א)]. אף על פי שכל אחת מהככרות עומדת בפני עצמה,
וביאר (בחי"ג שם) שבשמוציא בכלים נפרדים נראה כאילו מוציאם
בכמה הרצאות, והוסיף, שאין לומר שאם בכל אחד מהכלים
הקטנים שבתוך הכלי הגדול אין שיעור מזון ג' סעודות יהא מותר
להצילם, ולא נאסר להצילם אלא בשיעור שיעור זה באחד
מהכלים הקטנים [ולפי זה גם בככרות שבסל לא הותר להצילם
אלא כשאין בכל ככר שיעור ג' סעודות], שלא משמע כן מדברי
האחרונים, שהרי לא חילקו בדבר לענין ככרות.

הלכות שבת סימן שלד באור הגולה קעו

ז שם ה' ה' ה' ה'
משפחתם ה' ה' ה'
ובשם ה' ה' ה' ה'
ותב ה' ה' ה' ה' ה'
כג קטש ה' ה' ה' ה'
ט ה' ה' ה' ה' ה' ה'
בשם ה' ה' ה' ה' ה'
י שבת ק"ב במשנה
כ שם ב' ה' ה' ה' ה'
ל שם במשנה מ שם
ברשי"ב שם במשנה
וכברא לה דבר
הכל ה' ה' ה' ה'
ותקדש וקדש
ס ב' ה' ה' ה' ה' ה'
ומכ"ס דברא לה
דברא כפי יוסי ה'
וכן פקד וקדש כן

הנה דמנה פת סבין), אכל (ס) איפכא (יב) שרי: ד' מצילין (יג) מיום הכפורים לשבת, אבל לא משבת
(יד) מזון סעודה אחת: ה' מצילין (טו) לחולה ולזקן ולרעבתן, בבינוני: ו' ה' דאין מצילין אלא מזון שלש
סעודות הינו דקא בשני כלים, אבל בכלי אחד מצילין אפילו יש בו מאה סעודות, ו' אפילו (טז) פרש
(ז) טליתו וקפל והביא לתוכו וסור וקפל והביא לתוכו מפר, בין שמוציא הכל בפעם אחת: ז' מתר
להציל *כלי משמישו (ח) מהצריכים לו לאותו היום. (יז) כגון כוסות וקיתוניות: ח' ילובש כל מה
שיכול ללבוש ומוציא ופושט, (יח) וחזור ולובש ומוציא ופושט. (יט) ויש מי שאומר שאינו לובש
ומוציא אלא פעם אחת בלבד: ט' ואומר לאחרים (כ) בואו והצילו לכם כל אחד מזון שלש סעודות.
(כא) ויכולים ללבוש כל מה שיכולו ללבוש. אם רוצים זוכים בו מן המקדש (כב) *פיון (ט) שאמר הצילו
לכם, (כג) ואם אינם רוצים לזכות אלא רוצים להתחזירי לקבל שכר על הצלתם, הרשות בידם, (כד) ולא
הני שברשבת: י' (כה) כל הצלה שאמרנו אינה אלא לתצור אחרת המערכת, אבל לא לשאינה מערכת:
וכאן קא פליג פליג ובלקד קא קא ע' שם במשנה וקמרא פ' ריש ריש"י שם צ' שם במשנה וכתבא קא, וכן פקד וקדש כן

באר היטב

כתביו דין זה לאשמעין דאם יר"ב ביום ה' ויודע שלא ימצא לקנות ביום ו' מצילין,
מ"א: (י) טליתו. אפילו היה המזון בכלים ומערה אותן לתוך השלית שרי. אבל
להניח הרבה כלים מלאים תוך השלית ולהוציאם בבת אחת אסור כיון שהם כלים
מקללים, מ"ב ור"ן: (ח) הצריכים. פירוש לענין סעודה: (ט) שאמר. אבל אי לא

ג' סעודות, ע"ש"ט, וכ"כ הרב"י דאפילו יש לו מה יאכל רשאי להציל, מ"א:
(ה) איפכא. ומה בשר ודגים או שאר ב' מינים שיכול לומר במין השני אני חפץ,
שי"ב מ"א: (ו) ליום הכפורים. כגון שחל יום"ב בא' בשבת דקא לא אכיל עד
לאורחא ולאורחא לטחור ולתת. ו"ל דאע"ג דלא מקלע יר"ב בשבת סמוכים להדרי,

משנה ברורה

פשוטא שלא כדרך הוצאת: * כלי משמישו וכו'. עין במשנה ברורה. ועין
בחו"ס שבת דכלי שהיה יכול להציל לצורך כל היום: * כיון שאמר הצילו
לכם. עין במשנה ברורה, והוא מדברי הפנ"א דברכה וכו'. והנה זה פשוט לדעת
השור ושלחן צדק וכן מסתבר, דאם לא אמר כלל הצילו לכם לא הני המקדש
מפילא, ולא דמי ליוס' של ג', וכמו שכתב הפ"ח, דקצוי להציל על ידי איור
יהודי או על ידי אנשים ישראלים שמצילים ומתחזרים לבעליהם, אבל אם אמר
בואו והצילו ולא אמר לכם, אפוא אינם יכולים לקנות בו, ודבראי לא היה דבראי
שצילו בשבילו והוא יפן להם שכר טרחה, וזה אסור הוא כיון ששכר הציל
מזון ג' סעודות ודברי הפ"ח בענין זה לא זכירו להבין, אלא על כרחך דצילו

דאין כאן שפכות ערמה לומר פת הדראה ניקח לי: (יב) שרי.
מפני שיכול לומר, מחמת בהילות שכחתי ולקחתי פת הדראה
אכל באמת אני רוצה לאכל פת נקיה, (ד) ואפילו לכתחלה יכול
להציל פת הדראה ואחר כך נקיה. והוא הדין בשר ודגים או שאר
שני מינים, אפילו אם הציל כבר מין אחד, יכול לומר במין השני
אני חפץ [אחרונים]: ד' (יג) מיום הכפורים לשבת. דקא ביום
השבת לא יוכל להכין, מה שאין פן משבת ליום טוב, דקא יוכל
להכין ביום טוב גופא, וכן משבת ליום הכפורים ויגדן שחל יום
הכפורים באחד בשבת, גס"פן אסור, דקא לא אכיל עד לאורחא

במוציא יום הכפורים, ולאורחא לטחור ולתת. ואף על גב דלא מקלע יר"ב בשבת סמוכים להדרי,
הפס"י (ה) לאשמעין דאם יום הכפורים חל ביום חמישי ויודע שלא ימצא לקנות על השבת ביום ששי, מצילין: (יד) מזון סעודה
אחת. מפני הסכנה, שיתענו עוד קשלא ודמון להם מה לאכל: (ו) ומכל מקום בשבת לא רצו להחזיר מהאי טעמא למוציא יום הכפורים,
דחמ"א: (טו) לחולה ולזקן וכו'. דלא חלקו חכמים בשעור שלש סעודות: (יז) כגון כוסות וקיתוניות. והוא הדין שאר כלים הצריכים לו לענין סעודותיו, כגון כפות וסכינים
(ז) אם היה המזון בכמה כלים ומערה אותן לתוך השלית שרי. אבל להניח הרבה כלים מלאים תוך השלית ולהוציאם בבת אחת אסור
כיון שהם כלים מקללים: (ח) (יח) וחזור ולובשו. והוא דלא שרין באכלין ומשקין לחזר ולהוציא, (ט) משום דהתם חשיבן שמא ישכח שבת
ויכבה, אבל הקא בין שלא התירו אלא דרך לבישה, רמי אנפשה ומדבר, (ט) ואין הכי נמי דלהוציא מלבושים בידו אין מתר כי אם מה
שצריך לו לאותו יום, באכלין ומשקין: (יט) ויש מי שאומר וכו'. והלכה (י) בדעה קמחא: (כ) בואו והצילו לכם. אבל אין
יכול לבקשם שצילו בשבילו, דלא התר לו כי אם ג' סעודותיו הצריכים לו לשבת, וכתב פת"י אדם, דאפשר דמעצמם יכולים להציל
בשבילו אפילו יותר משלש סעודות, והא דלא התיר בשלחן צדק להם פי אם שלש סעודות, (יא) הינו דקא פשהו מצילין בשביל
עצמם: (כא) ויכולים ללבוש וכו'. וכן יכול לומר בואו והצילו עמי, דהנינו בשבילי, דבמזונות משום דלא הני לה פי אם ג' סעודות,
לכך הכרח לומר הצילו לכם, מה שאין פן בלבושין דקתני לה לכלי יומא [גמרא]. ומה שכתב ואם רוצים: (כב) וכו', אפיון קאי, והפשוט דגם
הם יכולים לפשוט ולחזור וללבוש ולהוציא במוחל: (כב) כיון שאמר הצילו לכם. אבל (יז) אי לא אמר הצילו לכם לא הני המקדש, שהיה
יכול לומר אני היתתי ממציא לי אנשים וישראלים שהיו מצילים לעצמם ומתחזרים לי, גם שהייתי יכול להציל על ידי איור יהודי, כמו
שכתב ספ"י כו: (כג) ואם אינם רוצים לזכות: (כד) ולא הני שברשבת. דמעקרא (יג) לאר
אדעקא דשכר פסלה נחת, ומהפקרא קנזכ"א. אם התחזרו לו ואחר כך מבקשים שכר, בחל פנדאי צריך לשלם לו, אבל בשבת לא סביר
לומר דהוא שכר שבת, אחרי שכר התחזיר לו מעצמו, שוב לא יכול לומר מהפקרא קנזכ"א לעצמי, וכשנוטל, שכר שבת הוא נוטל,
עין במגן אברהם מה שכתב בזה בשם שלטי הגבורים ועין באלה ובה שמפקפק עליו. והנה על מה שכתב השלחן צדק דזוכה מן
המקדש כתב המגן אברהם: עין בחשן משפט סימן רנט וסימן שסח דדינא דמלכותא דלא מהני יאוש; ואפשר דקא כיון שאמר
הצילו לכם, איתא במקרא דחסיד לא יטל שכר, דיש לו לתור משלו בכל דבר שיש בו נדנוד צרכה: י' (כה) כל הצלה וכו'. הינו,

שער הצניח

מתוך ספר התרומה גופא, וכן משמע בבאר הג' א, ושלח כה"ט שרצה לצדד ולדעה זו שהוא דעת פל התרומה בכל גווי שרי במעוה שהוא דבר חשוב, דמלשון
דאי לא שרית לה לטעול ולהעניע אמי לכוניי ואף שראיתי בדרך החיים שכתב שיש לסמוך על הפ"י, מעקר הדין אין מקור לדבריו, ומכל מקום פנדאי אין למחות ביד
המקלל במוחו, וכמו שכתבתי בבאר הלכה: (ד) חסדתי שבת: (ה) מגן אברהם: (ו) מגן אברהם בשם הפוסקים: (ז) ט"ז בשם רש"י: (ח) אלה
ובה ופירי מגדים: (י) אלה הבה, משום דהוא רק דעת יחידא נדר כל הפוסקים, וכן משמע בפנ"א לעיל סימן שא ספ"י מד: (יא) פן נראה לי ללבוש דבריו דלא
תקשה עליו משה"י זה, ובאמת טעמא דמסתבר הוא, דבנה חשוכין בעליהם נופא דבחייל וחשיבן שבווא לכבוד, מה שאין פן בנה: (יז) מגן אברהם: (יג) רש"י:

הלכות שבת סימן שלד באר הגולה קעז

ח שם מסקנת דגמרא
ו הפירוש ד רמב"ם
ב תשובה ח סדר
ט משנה שם קט"ו

תרגום *או בלשון אחר (לה) שאותו העם (יב) בקיאים בו, הוכן הספר-תורה שיש בו ללכת (לו) פ"ה אותיות מתוך תבות (לו) שלמות או שיש בו אונקיה, מצילין אותה: יג יש מי שאומר דמגלה אסתר (לח) הואיל ואין בה אונקיות, אם אינה בתוכה (לט) כמשפטה (יג) אשורית על העור ובדיו, אין בה קרשה להצילה מפני הדלקה: יד (מ) הקמיעין שיש בהם פסוקים (מא) אין מצילים אותם מפני הדלקה, (יד) (מב) ויש אומרים שמצילים: טו מצילים תיק הספר עם הספר ותיק התפילין עם

באר היטב

(יב) בקיאים. אבל אם העם אין מבינים אותו הלשון אסור לכתבו ולהצילו. וצ"ע מ"א: (יג) אשורית. וכתב המ"א: וצ"ע, דהא האידיש נהג לכתב וקורין בהם אפילו פתובים בכל לשון ובסגור קמ"ש סי"ב אע"פ שמדקדק פסאלי לכתב בהם, וא"כ ה"ה גולה, וכל ה"כ דתפילין לכתב בהם פשיטא דמצילין, ואע"פ דאינה ראיה לקרות בה בעבור מ"מ מותרים ללמד ממנה, דהא ספר-תורה נהי פסול לקרות בה בעבור אי"כ פתובה אשורית על הספר ובדיו, ואע"פ מצילין אותה אם פתובה בכל ענין כיון שפסול ללמוד ממנה, ולכן נ"ל פשיטא שמצילין המגלה אפילו פתובה בכל לשון ובדיו, ובדיו דנתן לקרות בהם משום עת לעשות לה' שאין כל אדם יכול לכתב אשורית וגם אינו מבין לשון-הקדוש וגם אין ספק בידו לקרות קלה, אבל בסגור ובסגור לא נתן לכתב אפילו בזמן הזה משום דבכל יכול לקנות דיו כמו סגור וסגור, ולכן בשאר ספרים אע"פ שכתבו שלא כדיו ולא נתנו לקרות בהן מצילין אותן כפי אונקיות שבהן, אבל במגלה אסור להצילה אם פתובה בסגור ובסגור פתח פתח לקרות בהן, וס"מ בס"ב וקורין בהן אפילו כהנים וכ"י בסגור ובסגור, פרוש ה"כ דבתיב בכל לשון ובסגור, אבל ה"כ דבתיב בלתי בסגור ובסגור אין קורין בהם, אע"פ מצילין אותן מפני הדלקה, וכל זה כביד ספרים, אבל שאר ספרים פשיטא דנכתבים אפילו בסגור ובסגור, עכ"ל המ"א, ע"ש: (יד) וי"א. וכתב"ח ונ"ש"ל פסקו פסקא דאשורית:

באר הגולה

בשכיל עצמם קאמר: ואולי יש לומר, דכל זמן שאינו אומר להם, אף דאינם יכולים לזכות לעצמם מכל מקום אינם נעשים שלוחים עבור: * או וכו'. ע"י מנחם-אברהם שפירא דהוא הדין אם ה"ה פתובים בסגור בכתב אחר שרי: * בקיאים. ע"י משנה ברורה. וצ"ע בר"י שכתב, דכיון דקאמר לו שהתירו במגלה גפסית לגפסית צילמית לצילמית, וכו', הלכך פי האי פוגא בכתב הקדש למי שנתנו לקרות בהן מצילין אותן במקומן מפני הדלקה, ומיהו, פי שריה גפסית לגפסית ואפ"י, מספיקא דוקא לשאינם בקיאים בלשון-הקדש אבל לבקיאם לא, עד כאן לשונו. ונראה לצניות דעתי דבר"י לא קאי פי אם אמגלה, אבל בענינו אפילו מי שכתב בלשון-הקדש גס"ב צריך להצילו מפני הדלקה, דהא נתן לקרות בו באותו מקום למי שאינו בקי בלשון הקדש, וכן נכתב מלשון השלח-פרוך שכתב 'או בלשון אחר שאותו העם בקיאים בו', כמשמע דכיון ששנים בקיאים בזה הלשון, די אף שפסח מהן יודעין גס"ב בלשון-הקדש אפילו הכי מצילין, דהא נתן לקרות נמי, למי שאינו בקי. ואף דבספר מנחם-השקל משמע שהוה מפרש דהר"ן קאי על הכל, הנראה לצניות דעתי ככתב"י ומיהו, לענין עצם למד תורה שכתב בשאר לשון למי שכתב לקרואה בלשון-הקדש, גם אנו מודים להמחצית השקל דלדעת הר"ן בשם הרמב"ם אינו נכון לעשות כן, דכן משמע לשונו להצנין בו וצ"ע בסיפן תרצ סיפין י בדעה הראשונה שהיא סבמית כותה דהרמב"ם. ואין להקשות על דברי הרמב"ם מהא דברכות י"ג דקאמרה הגמרא: למיסקא דסב"י דכל התורה פלה בלשון-הקדש נאמרה ונתנה לקרות, כפרוש רש"י שם, דאי סלקא דעתך בכל לשון נאמרה 'שמע' וכתב בחטא לפי לי: ודחי הגמרא: לעולם בכל לשון נאמרה, ע"י שם, הרי דמקד בכל לשון לקרות כמו גבי קריאת שמע, ולגבי קריאת שמע לא נזכר בשום פוסק חלוק בין אם יודע לשון-הקדש או לא? יש לומר דסב"י דהרמב"ם דכיון דבסוגיא שם מהחלה בדעת רבי קאמר שם להפוך, אלקא דלא פשיטא לחי לבעלי חטא בענין זה אי דוקא בלשון-הקדש נאמרה התורה שכתב לקרות או בכל לשון, ולחכי קצוד דקאמר בזה כמו במגלה, דמי שאינו יודע לשון-הקדש יכול לקרואה בכל לשון. אי נמי יש לומר, דהם מבי

משנה ברורה

(לה) שאותו העם בקיאים בו. אבל (לא) אם העם אינם מבינים אותו הלשון אסור לכתבו ולהצילו¹⁴⁰, דלא התיר רק משום "עת לעשות לה'", וכפ"ל. וצ"ע בבאר הגולה, דדעת הר"ן בשם הרמב"ם דלא התיר לכתב שאר לשון ולקרות בו (לג) כה"י הקדש פי אם פתובים בקי בלשון-הקדש¹⁴¹: (לו) פ"ה אותיות. שער-ר"י שער זה יש צדק עליה קצת קדשת ספר-תורה¹⁴², משום שכן נמצא בפירוש "ויהי בנסע": (לז) שלמות. ורצה לומר, (לג) שנמחק כל הספר¹⁴³, ונשאר רק תבה אחת שלמה כאן ותבה כאן עד שבין כלם יש פ"ה אותיות, (לז) ולאפוקי אם אינם נמצאים תבות שלמות רק אותיות מפוזרות, לא מהני אף שיש פ"ה אותיות. וכל זה הוא רק לענין הצלה מדלקה, (לה) אבל לענין גנייה פשיטא דבעינן: יג (לח) הואיל ואין וכו'. מפני (לו) שנתנה לכתב בדיחי פרס ומדי, לפיכך לא פתבו בה אונקיות: (לט) כמשפטה וכו'. ובמגן-אברהם מסיק דכל זה הוא רק בזמן הפלמוד, דאז ה"ה אסור להצילה אלא-אם-כן פתובה פה-לכתה כיון שלא נתן לכתב וללמוד בה, אבל האידיש, כיון דמשום "עת לעשות לה'" נתן ללמוד בה אפילו פתובה בנ"י ובכל לשון, טמילא מצילין אותה מפני הדלקה גס"ב כמו כל פתבי הקדש¹⁴⁴, וכן לענין אם פתובה (ו) בלשון-הקדש ושלם בדיו פי אם בסגור וסגור יש נפקא-מנה, דבכל פתבי הקדש אפילו אם היו פתובים בסגור וסגור דאין קורין בהן [משום דבכל יכול לקנות דיו כמו סגור וסגור, ולא שיהי בזה משום "עת לעשות לה'"], אפילו הכי מצילין אותן מפני הדלקה מפני האונקיות שבהן, מה שאין כן במגלה דלית בה אונקיות, אם כתבה בסגור וסגור אין קורין בה ואין מצילין אותה מפני הדלקה, וכל זה פכ"ד ספרי קדש, אבל שאר ספרים פשיטא דנכתבים בסגור ובסגור, בין היכא שפתובים בלשון-הקדש ובין כשפתובים בכל לשון: יד (מ) הקמיעין. טעם (לח) דעה הראשונה, דבקמיעין אין שיהי בהם טעם ד"עת לעשות לה' וכו', דאין בזה תורה ללמוד או להתפלל על-פיו אסור לכתב אותם, ויש אומרים סב"י להו, כיון דאמריהם רשית למכתב ברכות, יש נמי רשית למכתב קמיעין: (מא) אין מצילין וכו'. מבי בחולה שאין בו סכנה, ובחולה שיש בו סכנה מצילין וכו'. (מב) ויש אומרים שמצילין. והלכה (לט) פדעה

שער הציון

(לא) מנחם-אברהם בשם הר"ן: (לג) דוקא בתנ"ך: (לד) נפרא: (לה) דלא נזכר מקום דאיתא בפירא דשע"י גי' 140: (לו) מרדכי: (לז) אבל אם פתבה בשאר לשון, או בין במגלה ובין שאר פתבי הקדש נתן לקרות בה ומצילין אותה מפני הדלקה גס"ב, דהואיל שכתובה בלשון אחר אין בה קפידא לענין דיו נפ"מ בבבאור דברי המ"א. ודע, דהאלה רבה פליג אע"פ דנא דמנחם-אברהם ודכ"א לה דהאידיש נאמרה משום "עת לעשות לה'" אין נפקא-מנה בין פתובה בדיו או בסגור וסגור¹⁴² וכתב מלשון השלח-פרוך כסע"י יב לא משמע כותה דמנחם-אברהם. ונראה לי לחרץ, דהשלח-פרוך מבי ה"כ דנכתבה או נדפסה על גיר, ומספיקא דבהם גם המנחם-אברהם מודה דקורין בה בכל גוני הואיל דכלא הכי קולעין משום "עת לעשות לה'". והוא מבי רק ה"כ דנכתבה על קלף, ואף לענין מגלה ובכל גוני נתן ללמוד בה ומצילין אותה מן הדלקה: (לח) ט"ו: (לט) דע, דבכל מקום ששנינו דאין מצילין ה"ה אף לחצר מערכת אין מצילין [כ"מ מרמב"ם]:

